

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Charakteristika osobnosti – pracovní list

Autor materiálu: PhDr. Jitka Ivanková

Datum (období) vytvoření: 23. 9. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: **Úvod do obecné psychologie**

Sada: PS1

Číslo DUM: 11

Předmět, ročník: Psychologie, 2.

ročník

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 7. 10. 2013 Třída: ZLY 2 Ověřující učitel: Mgr. Veronika Plecerová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Je určen žákům pro individuální procvičení probíraného učiva, navazuje na výklad daného tématu a stává se součástí samostatné přípravy. Pracovní list žáci zpracovávají samostatně a následně je vhodné provést rozbor úloh společně s učitelem. Žáci tak získají zpětnou vazbu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Kapitola: Úvod do obecné psychologie. **Téma:** Charakteristika osobnosti.

Úkol č. 1:

Vytvořte dvojice z rovin, které je možné při zkoumání osobnosti rozlišovat:

<ul style="list-style-type: none"> • Látka.	<ul style="list-style-type: none"> • Umožňuje rozvíjení dílčích systémů a jednotek osobnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Forma.	<ul style="list-style-type: none"> • Je určován působením prostředí, socializací, výchovou a individuací (sebeutváření).
<ul style="list-style-type: none"> • Obsah.	<ul style="list-style-type: none"> • Nositel temperamentu a vloh.

Úkol č. 2:

Odpovězte na otázky:

A) Jak můžeme definovat termín osobnost?

B) Co znamená pojem osobnost?

Úkol č. 3:

Vytvořte dvojice, jak se domníváte, že název metody psychologie osobnosti a obsah spolu souvisí.

Řešení:

1. pozorování	F - Zkoumá psychické jevy v uměle vytvořených podmínkách (vyloučíme tím náhodné vlivy).	
2. anamnéza	B - Rorschachův test inkoustových skvrn, Baumtest (kresba stromu), Hand – test (interpretace obrazů ruky), Figur – test (zobrazení postav), Lüscherův test barev, asociační testy a psychologie písma.	
3. výkonové testy	A - označuje druh sociální percepce, globální chybu v posuzování lidí, když jsou posuzováni podle celkového dojmu, kterým na nás určitý jedinec zapůsobil – ať už kladným nebo záporným.	
4. haló efekt	C - Speciální případ psychologických experimentů. Výsledky jednotlivých osob jsou srovnávány.	
5. experiment	D - Pozorovatel zásadně nezasahuje do činnosti pozorovaných.	
6. testy osobnosti	E - Na základě rekonstrukce životopisu pomocí otázek se zjišťují podmínky a okolnosti vývoje jednotlivce, jeho dosavadní psychický vývoj, životní prostředí a psychický stav.	

Úkol č. 4:

Uveďte činitele působící na formování osobnosti.

Vnitřní biologické	Vlivy prostředí	Učení a činnosti
--------------------	-----------------	------------------

podmínky		

Úkol č. 5:

Doplňte věty:

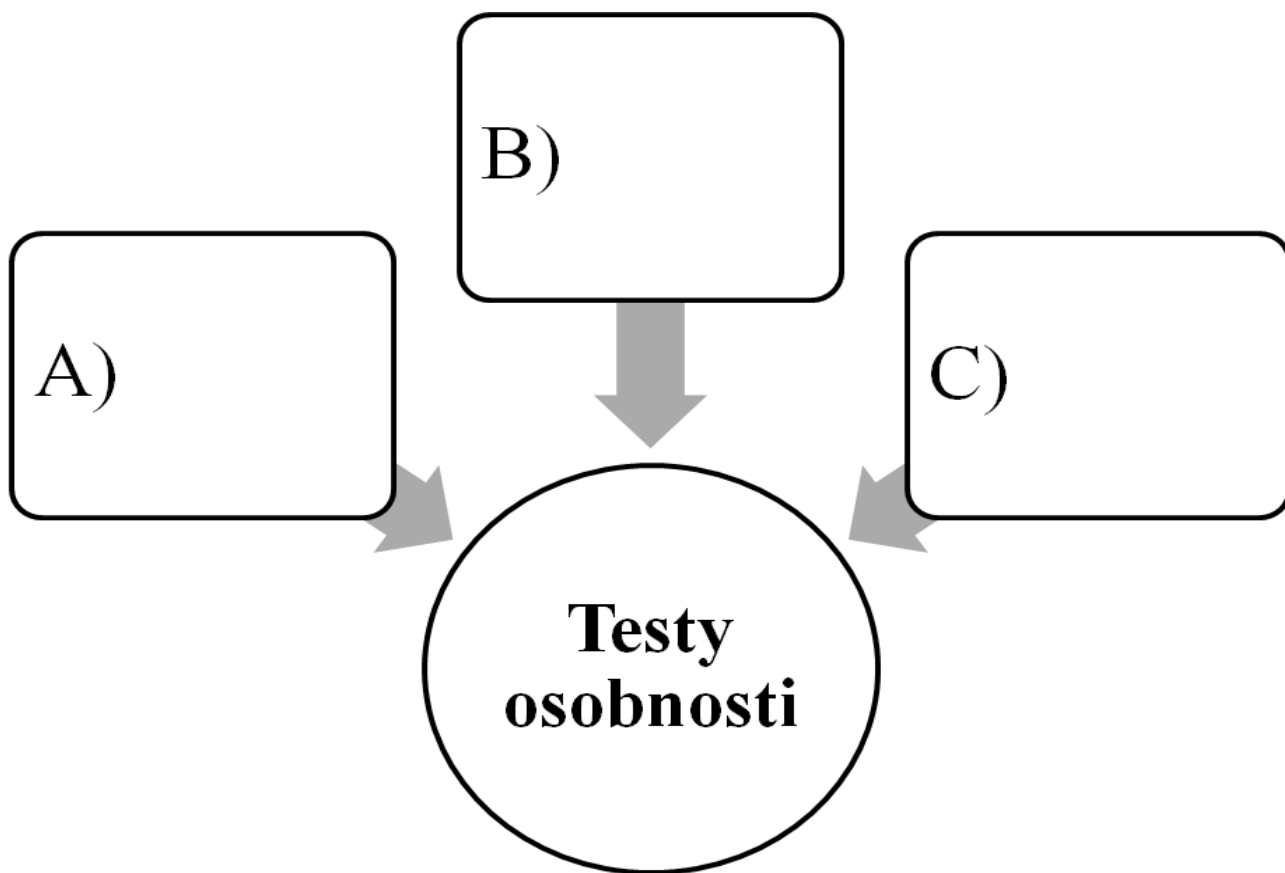
Mezi projektivní testy se řadí _____, pojmenovaný po svém autorovi. Skládá se z řady deseti tabulí, na nichž jsou složité inkoustové skvrny. Testovaná osoba postupně uvádí všechno, co ji ke každé předkládané tabuli napadá.

Dalším projektivním testem je _____ (zkratka _____), který vyvinul Henry Murray a skládá se z dvaceti mnohoznačných obrázků osob a situací. Úkolem testované osoby je o každém obrázku vyprávět jakýkoli příběh.

Příznačné a charakteristické vzorce myšlení, emocí a chování, které definují individuální osobní styl interakce s fyzickým a sociálním prostředím, definují _____.

Úkol č. 6:

Napište, jakými typy testů můžeme zkoumat osobnost.

Úkol č. 7:

Dopíšte, co je to pygmalión efekt a jméno amerického vědce a učitele, kteří ho objevili:

- .....
- .....
- .....

Vyhodnocení pracovního listu

Správné řešení úkolu č. 1:

• C
• A
• B

Správné řešení úkolu č. 2:

Odpovězte na otázky:

- Slovo „osobnost“ je odvozen od termínu „osoba“ (persona). Persona vyjadřuje masku, kterou si nasazovali herci antického dramatu po dobu představení.
- Pojem osobnost znamená souhrn vyhranných vlastností určitého jedince: kouzlo jeho osobnosti.

Správné řešení úkolu č. 3:

• D
• E
• C
• A
• F
• B

Správné řešení úkolu č. 4:

Uveďte činitele působící na formování osobnosti.

Vnitřní biologické podmínky	Vlivy prostředí	Učení a činnosti
Vrozené předpoklady organismu	Přírodní klimatické podmínky	Učení ve škole
Vlivy působící na plod v průběhu těhotenství	Kvalita životního prostředí	Učení v širším slova smyslu
Vlivy působící v průběhu porodu	Změny životního prostředí	Hra
	Sociální prostředí, rodina, škola, vrstevníci, spolupracovníci	Běžné činnosti denního života
	Společnost	Zaměstnání
	Kulturní a informační instituce	Zájmová činnost

Správné řešení úkolu č. 5:

Rorschachův test

Tematický apercepční test, TAT

osobnost.

Správné řešení úkolu č. 6:

A) Dotazníky
B) Testy temperamentu
C) Projektivní testy

Správné řešení úkolu č. 7:

Pygmalión efekt je a objevili ho:

- Jinými slovy **sebenaplnující se proroctví**.
- Pygmalion efekt označuje stav, kdy mají lidé sklon chovat se tak, jak od nich ostatní očekávají.
- americký vědec **Robert Rosenthal** a učitel **Lenore F. Jacobson**.